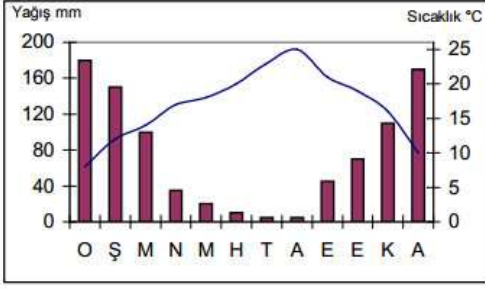

İKLİM TİPLERİ VE BİTKİ ÖRTÜSÜ ÇALIŞMA TESTİ

A. Aşağıdaki soruları yandaki şekle bakarak cevaplayınız.

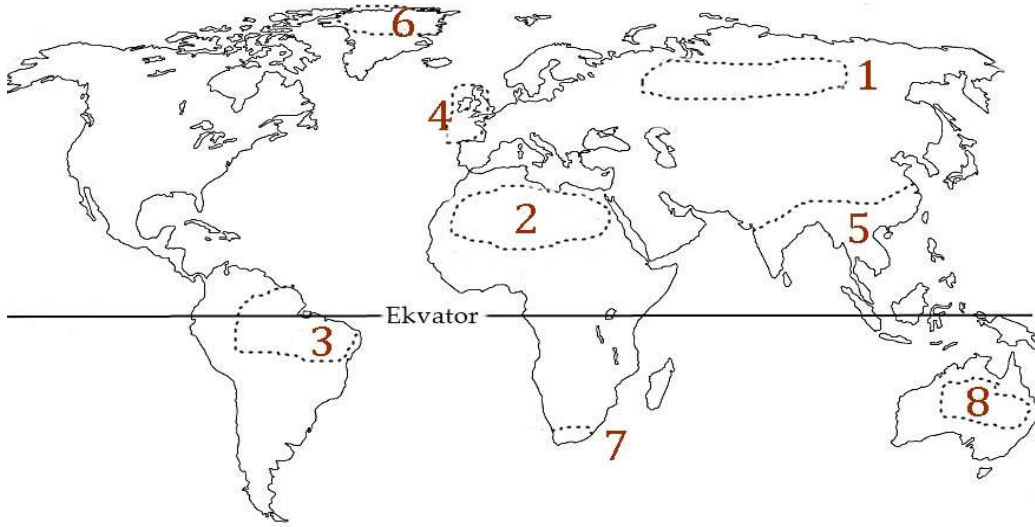
1. Yağış rejimi
2. Burası Kuşakta bulunur.
3. Yarımküresi
4. İklimi:..... Bitki örtüsü
5. Yaz kuraklığı isteyen ürünler..... (yetiştirilir/yetiştirilmez)

B. Aşağıda Verilen İfadelerin Yanına D / Y yazınız.

-1. Genel olarak Ekvatordan kutuplara doğru gidildikçe iklimlerin sıcaklık ortalaması düşer.
-2. Hindistan, Çin çevresi dünyanın en yağışlı bölgelerindendir. Burada Konveksiyonel yağış görülür.
-3. Amazon Ormanlarında ağaçlar kışın yaprağını dökerler.
-4. Karasal ikliminin en önemli özelliği denizden uzak olması ve yıllık sıcaklık farkının fazla olmasıdır.
-5. Savan iklimi Sıcak Kuşakta görülen bir iklim tipidir.
-6. Ekvatorial iklimde güneş ışınlarının dik geldiği aylarda (ekinoks tarihlerinde) yağış miktarı azalır.
-7. Dönenceler çevresinde çöllerin oluşmasında Dinamik Yüksek Basınç (DYB) etkili olmuştur.
-8. Muson bölgesinde yazlar kurak kışlar yağışlıdır.
-9. Bir bölgenin bitki örtüsüne bakarak o bölgenin iklimi hakkında bilgi sahibi olabiliriz.
-10. Orta Kuşak karalarının Batı kıyılarında her mevsimi yağışlı olan Okyanus iklimi görülür.

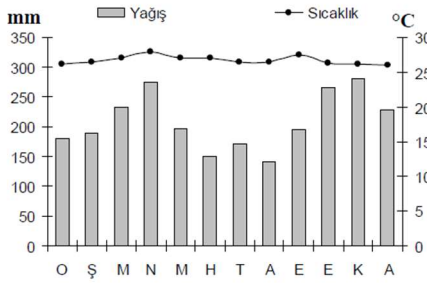
C. Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

- 1. Her mevsimi yeşil kalan kısa (bodur) ağaçlardan oluşan zeytin, defne gibi bitki topluluğudur.
- 2. Orta kuşakta görülen iklim tipidir. Bitki örtüsü ormandır. Bu ormanlar kışın yaprağını döken ve dökme-yen ağaçlardan oluşan karma ormanlardır. Bölge nemli ve her mevsim yağışlıdır. Yazlar çok sıcak kışlar çok soğuk olmaz.
- 3. Amazon, Kongo, Gine Körfezi, Endonezya adalarında görülen iklim tipidir.
- 4. Avustralya'nın Güneybatısı, Afrika'nın güneyi (Kap Bölgesi), Orta Şili ve Akdeniz'de görülen iklimdir.
- 5. 60 derece enlemlerinde Sibiry'a, Kanada, Norveç gibi soğuk bölgelerde görülen iğne yapraklı ağaçlardan oluşan bitki topluluğudur.
- 6. Dinamik Yüksek Basıncın etkisiyle (Ekvator'dan savrulan havanın alçalmasıyla) oluşmuş 30 enlemleri civarında görülen kurak bir iklim tipidir.
- 7. İlkbahar yağışlarıyla yeşeren yaz kuraklığıyla kuruyan ot topluluklarıdır. İç Anadolu, Orta Asya gibi denizden uzak iç bölgelerde görülür.
- 8. Yazları çok yağışlıdır. Kışları kuraktır. Pirinç ve çay bu iklimde bolca yetişir. Hindistan, Çin çevresinde görülen iklim tipidir.
- 9. Yılın 8 – 10 ayı sıcaklık eksi derecede olduğu için toprak donmuş haldedir. Yazın birkaç ay sıcaklık artı dereceye geçtiğinde toprak bataklık halini alır. Bu bataklıkta yosun türü bitkiler yetişir.
- 10. 60 enlemlerinde Batı ve Kutup rüzgârı karşılaştığı için burada bol yağış görülür. İki farklı havanın karşılaşmasıyla oluşan yağış çeşidine denir.

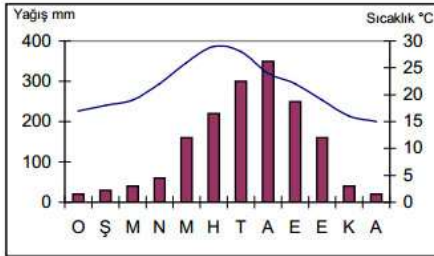
D. Aşağıdaki Soruları yukarıdaki haritaya göre cevaplayınız.

1. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:
2. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:
3. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:
4. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:
5. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:
6. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:
7. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:
8. Bölgenin adı:	Burada görülen iklim tipi:

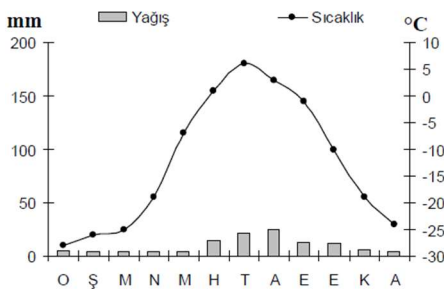
E. Yanda sıcaklık ve yağış grafiği verilen iklim tipi harita üzerinde hangi yere ait olabilir?

Yandaki iklim tipinde akarsu rejimi nasıldır? Neden?

F. Yanda sıcaklık ve yağış grafiği verilen iklim tipi harita üzerinde hangi yere ait olabilir?

Bu iklim tipinde yazların çok yağışlı olması neyle açıklanabilir?

G. Yanda sıcaklık ve yağış grafiği verilen iklim tipi dünya üzerinde nerelerde görülebilir?

Bu iklim tipinin bitki örtüsü ne olabilir?

H. Aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

- 1. Oluşumunda batı Rüzgârlarının etkili olduğu iklimdir.
..... ve 2. Yağış Rejimi düzenli olan iki iklimdir.
..... 3. Tayga Ormanları bu ikliminin doğal bitki örtüsüdür.
..... 4. Yazları sıcak ve kurak kışları ılık ve yağışlı olan iklimdir.
..... 5. Günlük sıcaklık farkının en fazla olduğu iklimdir.
..... 6. Yıllık sıcaklık farkının en fazla olduğu iklimdir.
..... 7. Afrika kıtasının en kuzey ve en güney kıyılarında etkili olan iklimdir.
..... 8. Dönenceler çevresinde etki alanı geniş olan iklimdir.
..... 9. Toprağı kışın donan yazın birkaç aylığına çözülen iklimdir.
..... 10. Bu iklimin yağış rejimini mevsimlik rüzgârlar belirler.
..... 11. Sibirya, Kanada ve Doğu Avrupa’da etkili olup bitki örtüsü iğne yapraklı ağaçlardır.
..... 12. 10-20 enlemleri arasında etkili olan yazları yağışlı iklimdir.
..... 13. Sıcaklık ve yağış yıl boyu fazla olup yüksek yerler yerleşmeye daha elverişlidir.
..... 14. Doğal bitki örtüsü bozkırdır.
..... 15. Bu iklim yıl boyunca kar ve buzlarla kaplıdır.

İ. Aşağıdaki iklimlerin karşısına doğal bitki örtülerini yazınız.

1. Ekvatorial	2. Akdeniz.....
3. Sert Karasal.....	4. Ilıman Okyanus.....
5. Tundra.....	6. Subtropikal
7. Ilıman Karasal	8. Muson

CEVAP ANAHTARI

- A. 1. Düzensiz 2. Orta Kuşak 3. Kuzey 4. Maki 5. Yetiştirilir
B. 1D 2Y 3Y 4D 5D 6Y 7D 8Y 9D 10D
C. 1.Maki 2. Ilıman Okyanus 3. Ekvatorial 4. Akdeniz 5. Tayga 6. Çöl 7. Bozkır 8. Muson 9. Tundra 10. Cephe
D. 1. Sibirya – Sert Karasal 2. Büyük Sahra – Çöl 3. Amazon – Ekvatorial 4. Batı Avrupa (İngiltere) – Ilıman Okyanus
5. Muson Asyası – Muson 6. Gröndland – Kutup 7. Güney Afrika (Kap) – Akdeniz 8. Avustralya - Çöl
E. Ekvatorial Bölge – Düzenlidir
F. Muson – Denizden esen yaz musonlarının Himalaya Dağları’na çarparak yağış getirmesi
G. Sibirya, İskandinavya, Kanada gibi kutba yakın bölgelerde görülebilir. – Tundra
H. 1. Ilıman Okyanus 2. Ekvatorial ve Ilıman Okyanus 3. Sert Karasal 4. Akdeniz 5. Çöl 6. Karasal 7. Akdeniz 8. Çöl
9. Tundra 10. Muson 11. Sert Karasal 12. Savan 13. Ekvatorial 14. Ilıman Karasal 15. Kutup
İ. 1. Yağmur Ormanları 2. Maki 3. Tayga 4. Karışık Orman 5. Tundra 6. Savan
7. Bozkır (Step) 8. Kışın Yaprğını Döken Orman

- I. Muson II. Savan
III. Tundra IV. Akdeniz

1. Yukarıda verilen iklim tiplerinden hangilerinde yayılış gösteren bitki örtüsü otsu yapıdadır?

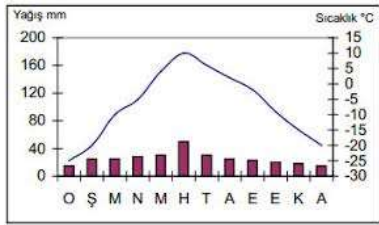
- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda verilen bitki topluluklarından hangisinin bulunduğu iklim bölgesinde toprak yüzeyinden gerçekleşen buharlaşma daha azdır?

- A) Muson ormanı B) Tropikal orman
C) Maki D) Tayga E) Savan

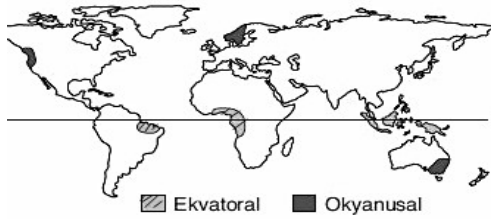
3. Aşağıdaki iklim bölgelerinden hangisinde yükselici hava hareketleri görülmez?

- A) Step B) Akdeniz C) Savan
D) Ilıman Okyanus E) Kutup

4. Yukarıda aylara göre sıcaklık ve yağış dağılışı gösterilen iklimle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi doğru olmaz?

- A) Kış mevsimi erken gelir ve soğuk olur.
B) Tayga adı verilen iğne yapraklı ormanlara rastlanır.
C) Kış mevsiminde konveksiyonel yağışlar oluşur.
D) Orta kuşakta denizden uzak iç kısımlarda görülür.
E) Yıllık yağış miktarı 1000 mm'nin altındadır.

5. Yukarıdaki haritada ekvatorial ve ılıman okyanusal iklimin yeryüzündeki yayılış alanları taranarak gösterilmiştir.

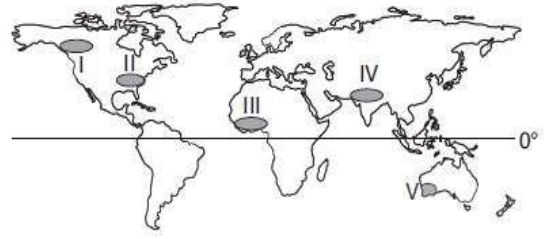
Buna göre, taralı bölgelerde,

- I. Yağış rejimi II. Toprak tipi
III. Karla örtülü gün sayısı IV. Yetiştirilen tarım ürünleri
Özelliklerinden hangilerinin ortak olduğu savunulabilir?
A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

- Her iki yarım kürede 10° – 20° enlemleri arasında görülür.
- Yaz yağışları ile yeşillenen uzun boylu ot örtüsü yayılış gösterir.

6. Yukarıda bazı özellikleri verilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muson B) Savan C) Step
D) Ilıman Okyanus E) Tundra

7. Akdeniz iklim kuşağında yetiştirme koşulları bulunan bir bitkinin yukarıdaki haritada taralı olarak gösterilen merkezlerden hangisinde yayılış gösterdiği söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Merkez	Ocak (°C)	Temmuz (°C)
I	9	27
II	6	24
III	0	22
IV	-3	23

8. Yukarıda ocak ve temmuz ayı sıcaklık ortalamaları verilen merkezlerden hangilerinde karasal iklim şartları hüküm sürer?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

9. Aşağıda iklim tipleri ve bitki örtüsüyle ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Karasal iklimde donlu gün sayısı step ikliminden fazladır.
B) Tundra ikliminde sıcaklıklar yıl boyunca 0° C'nin altındadır.
C) İğne yapraklı ağaçların yetiştirme sınırı Ekvator'da en yüksektir.
D) Çöl iklim bölgelerinde günlük sıcaklık farkları fazladır.
E) Muson ikliminde kış mevsiminde yapraklarını döken ormanlara rastlanır.

10. Ekvatorial iklimin sıcaklık ve yağış grafiği incelendiğinde yağışların mart ve eylül aylarında arttığı gözlenmiştir.

Yağışların bu tarihlerde artması neyle açıklanabilir?

- A) Alize rüzgârlarının etkili olduğu sahada bulunmasıyla
B) Akarsu rejimlerinin düzenli olmasıyla
C) Yıllık sıcaklık farkının az olmasıyla
D) Güneş ısınlarının dik geldiği dönemlerde sıcaklığın artmasıyla
E) Cephe oluşumlarının etkili olmasıyla

11. Yeryüzündeki çöl bölgelerinin oluşmasında,

- I. Bitki örtüsü
II. deniz etkisine kapalı olma durumu
III. alçalıcı hava hareketleri
IV. kayaç özellikleri

Faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız III B) Yalnız IV C) I ve II D) II ve III E) III ve IV

12. Aşağıdaki iklim bölgelerinden hangisinde yayılış gösteren bitki türlerinin düşük sıcaklıklara daha dayanıklı olduğu söylenebilir?

- A) Akdeniz iklimi B) Muson iklimi C) Ekvatorial iklim
D) Karasal iklim E) Ilıman okyanus iklimi

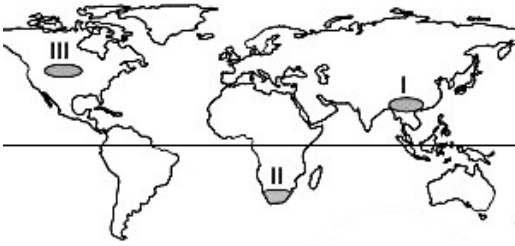
13. Orta kuşakta deniz etkisine kapalı iç bölgelerde etkili olan step ikliminin genel özellikleriyle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Yıllık yağış miktarı fazladır.
- B) Yıllık sıcaklık farkları fazladır.
- C) Kış yağışları kar şeklindedir.
- D) Yaz kuraklığı belirgindir.
- E) Otsu bitkiler yayılış gösterir.

- Kışlar erken gelir çok soğuk olur.
- Yazlar kısa ve sıcaktır.
- En fazla yağış yaz mevsiminde düşer.

14. Yukarıda bazı özellikleri verilen iklim bölgesi için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yıllık sıcaklık farkı fazladır.
- B) Kar örtülü ve donlu gün sayısı fazladır.
- C) İğne yapraklı ormanlar gelişme gösterir.
- D) Yağışlar daha çok orografik (yamaç) oluşumludur.
- E) Tarım mevsimi kısadır.

15. Yukarıdaki haritada taralı olarak gösterilen iklim bölgeleri ile ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. bölgede yıllık yağış miktarı daha fazladır.
- B) Her üç bölgede de yağış rejimi düzensizdir.
- C) II. bölgede yaz kuraklığı belirgindir.
- D) III. bölgede kış sıcaklıkları 0 °C nin altındadır.
- E) I. bölgede yıllık sıcaklık farkı III. bölgeden fazladır.

16. Aşağıdakilerden hangisi bir bölgede çöl iklimi özellikleri görüldüğüne kanıt olur?

- A) Yağışların düzensiz olması
- B) Bünyelerinde su tutabilen kurakçıl otların olması
- C) Yıllık sıcaklık ortalamalarının yüksek olması
- D) Tropikal kuşakta bulunması
- E) Mevsimlerin belirgin olmaması

I. Sadece yazın sıcaklıklar 0 °C üstüne çıkar. Buzulların erimesiyle oluşan bataklıklarda bodur çalı ve yosunlar yetişir.

II. Her mevsimi yağışlıdır. Orta kuşak karalarının batı kıyılarında görülür. Batı rüzgârları bu kıyılara bol yağış bırakır.

III. Güneş ışınlarının dik geldiği dönemde yağış artar. Bitki örtüsü tropikal ormanlardır.

17. Yukarıda özellikleri verilen iklim tipleri aşağıdakilerden hangisidir?

I	II	III
A) Tundra	Okyanusal	Ekvatorial
B) Okyanusal	Tundra	Savan
C) Tundra	Karasal	Ekvatorial
D) Kutup	Muson	Okyanusal
E) Karasal	Akdeniz	Muson

18. Farklı yarımkürelerde bulunan X ve Y bölgelerinde aynı tür bitkilerin yayılış gösterdiği, ancak bu bitkilerin çiçek açma ve meyve olgunlaştırma zamanlarının yılın farklı dönemlerine rastladığı bilinmektedir.

Buna göre bu duruma neden olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eksen eğikliği
- B) Günlük hareket
- C) Enlem
- D) Yükselti
- E) Karasallık – denizellik

19. Afrika kıtasında alçak enlemlerden yüksek enlemlere geçildikçe iklim özelliklerinin değiştiği görülür.

Buna göre, Afrika kıtasında alçak enlemlerden yüksek enlemlere doğru bir iklim tipi sıralaması yapılırsa; aşağıdaki sıralamalardan hangisi doğru olur?

- A) Savan – Muson – Akdeniz – Çöl
- B) Ekvatorial – Savan – Çöl – Akdeniz
- C) Akdeniz – Savan – Çöl – Ekvatorial
- D) Ekvatorial – Akdeniz – Çöl – Savan
- E) Savan – Akdeniz – Ekvatorial – Çöl

20. Aşağıdakilerden hangisi Akdeniz ikliminde yetişen maki türü bitkilerin genel özelliğidir?

- A) Yaz kuraklığına dayanıklı olmaları
- B) Düşük sıcaklıktan zarar görmemeleri
- C) Bol yağışlı bölgelerde görülmeleri
- D) Otsu bitkiler olmaları
- E) Yaz döneminde sararıp kurumaları

21. Aşağıdakilerden hangisi sıcak kuşak iklimlerinin özelliklerinden değildir?

- A) Sıcaklığın her mevsim yüksek olması
- B) Yıllık sıcaklık farkının az olması
- C) Mevsimlerin belirgin olmaması
- D) Güneş ışınlarının dik ve dike yakın gelmesi
- E) Cephe yağışlarının fazla olması

22. Çöl iklimi bölgelerinde günlük sıcaklık farklarının fazla, Mekanik çözülmenin kuvvetli olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güneş ışınlarının düşme açısının farklılık göstermesi
- B) Bitki örtüsünden yoksun olmaları
- C) Nem oranının düşük olması
- D) Güneşlenme süresinin uzun olması
- E) Gece gündüz süreleri arasındaki farkın fazla olması

23. Yıllık yağış miktarının az, sıcaklık farkının fazla olduğu iklim bölgelerinde kayalar daha çok fiziksel parçalanmaya uğrar.

Buna göre,

I. Muson

II. Ilıman Okyanus

III. Step

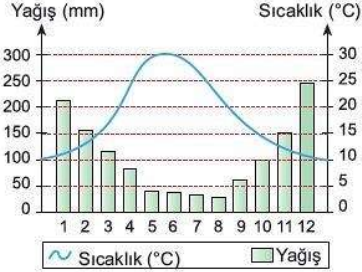
IV. Sert Karasal

İklim bölgelerinden hangilerinde fiziksel parçalanmanın (mekanik çözülme) daha şiddetli olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

24. Farklı kıtalar üzerinde olduğu bilinen iki merkezde aynı bitki türlerine rastlandığı görülür. **Bu durum merkezlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin benzer olmasıyla daha çok ilgilidir?**

- A) İklim
- B) Hâkim rüzgar yönü
- C) Yer şekilleri
- D) Bulundukları yarımküre
- E) Güneşlenme süresi

25. Grafikteki bilgiler göz önüne alındığında bu yerin iklim özellikleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Yazlar kurak, kışlar soğuk ve en yağışlı mevsim ilkbahar.
- B) Yaz ve kış sıcaklıkları arasındaki fark az, en yağışlı mevsim yaz
- C) Kışlar ılıman ve en yağışlı mevsim kış
- D) Her mevsim yağışlı, sıcaklık farkları az
- E) Kışlar soğuk, en yağışlı mevsim sonbahar

26. Yukarıdaki haritada numaralandırılarak gösterilen taralı alanlarda etkili olan iklim tipleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

I II III

- A) Akdeniz Muson Çöl
- B) Ilıman Okyanus Ekvatorial Step
- C) Akdeniz Savan Çöl
- D) Ilıman Okyanus Muson Akdeniz
- E) Tundra Akdeniz Muson

I. Aylık sıcaklık ortalamalarının 20 °C nin üzerinde olduğu, her mevsim yağışlı bölgelerde görülür.

II. Yıllık yağış miktarının 350 – 500 mm arasında olduğu, yazı kurak bölgelerde görülür.

27. Yukarıda bazı özellikleri verilen iklim bölgelerinin doğal bitki örtüsü aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Tropikal orman / Bozkır
- B) Karma orman / Çayır
- C) Savan / Tundra
- D) Tropikal orman / Savan
- E) Savan / Çayır

28. Soğuk iklim tiplerinin görüldüğü yüksek enlemlerde, özellikle yaz mevsiminde gündüz ve güneşlenme süresinin çok uzun olmasına karşın, hava sıcaklıklarının pek yükselmediği gözlenmektedir. **Soğuk kuşak iklimlerinde gözlenen bu durumun oluşmasında etkili olan temel unsur aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Meridyen aralıklarının kutuplara gidildikçe daralması
- B) Güneş ışınlarının aydınlattığı alanın dar olması
- C) Dünya'nın şekli nedeniyle ışınların düşme açısının küçülmesi
- D) Dünya'nın kutuplardan basık olması
- E) Kutuplarda soğuk rüzgârların etkili olması

29. Muson ikliminin etkili olduğu Güney Asya'da yıllık yağışın tamamına yakınının yaz mevsiminde görülmesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Yüksek basıncın etkili olmasıyla
- B) Buharlaşmanın fazla olmasıyla
- C) Yaz musonlarının denizden karaya esmesiyle
- D) Alçalıcı hava hareketlerinin oluşmasıyla
- E) Mutlak nemin yüksek olmasıyla

30. Aşağıda üç yerin yaşam koşulları verilmiştir.

I. Bizim yaşadığımız yerde hava genelde gündüzleri çok sıcak geceleri dondurucu soğuk olur. Çok ender olarak yağmur yağar. Tarım imkânları çok kısıtlı olduğu için göçebe hayvancılık en önemli geçim kaynağıdır.

II. Bizim yaşadığımız yerde kurak mevsim olmadığından yetişme döneminde kuraklık isteyen bitkiler yerine muz, patates, şeker kamışı gibi ürünler yetiştirip civardaki pazarlarda satıyoruz. Hava yıl boyunca sıcak olduğundan kışlık giysiye ve yakacağa ihtiyaç duymuyoruz.

III. Bizim en önemli geçim kaynağımız çeltik (pirinç) tarımıdır. Çok sulı toprakta daha yüksek verim alındığından pirinç ekimi için yağmurlu dönem olan yaz aylarını bekliyoruz. Ancak çok fazla yağış bazen hayatımızı olumsuz yönde etkiliyor.

Bu üç yerde etkili olan iklim tipleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir? (YGS 2010)

I II III

- A) Tundra Step Akdeniz
- B) Çöl Okyanusal Akdeniz
- C) Tundra Step Muson
- D) Çöl Ekvator Muson
- E) Karasal Ekvator Okyanusal

31. Avrupa Kıtası 35° ile 71° Kuzey paralelleri arasında yer alır. **Buna göre Avrupa Kıtası'nın matematik konumu dikkate alındığında aşağıdaki iklim tiplerinden hangisi Avrupa'da görülmez?**

- A) Savan
- B) Tundra
- C) Akdeniz
- D) Okyanus
- E) Karasal

CEVAPLAR

1c 2d 3e 4b 5a 6b 7e 8e 9b 10d 11d 12d 13a 14d
15e 16b 17a 18a 19b 20a 21e 22c 23e 24a 25c 26d
27a 28c 29c 30d 31a